
ISSN-L: 2617-7064

e-ISSN: 2663-4139

ΛΟΓΟΣ

THE ART OF
SCIENTIFIC MIND

SCIENTIFIC JOURNAL

№5

JULY, 2019

Науковий журнал «ΛΟΓΟΣ. Мистецтво наукової думки»
Випуск №5 (Серпень, 2019)

Наукове періодичне видання | The scientific periodical

L 85 «ΛΟΓΟΣ. The art of scientific mind» : international multidisciplinary scientific journal / editor in chief M. A. Holdenblat. Vinnytsia : NGO «European scientific platform», 2019. № 5. 148 p.

«ΛΟΓΟΣ. Мистецтво наукової думки» : міжнародний мультидисциплінарний науковий журнал / за заг. ред. М. А. Голденблат. Вінниця : ГО «Європейська наукова платформа», 2019. № 5. 148 с.

EOI 10.11232/2617-7064.5.1

The journal is available in Open Access under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license. The bibliographic descriptions of articles are available for indexing in: Журнал знаходиться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0). Бібліографічний опис статей доступний для завантаження та індексації в:

Researcher ID, ORCID, Google Scholar.

The journal is included in the international catalogs of scientific publications and science-based databases: Журнал включено до міжнародних каталогів наукових видань і наукометричних баз:

ResearchBib, DRJI, CiteFactor, JournalFactor, SIS.

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

- BEPS, ЯК ПЛАН ДІЙ У РАМКАХ ОЕСР:
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД
Артюх О.В., Ільюшенкова В.В. 6
- АДАПТАЦІЯ ЗВІТУ ПРО РУХ ГРОШОВИХ
КОШТІВ ВІДПОВІДНО ДО МСФЗ ТА ПРО-
БЛЕМНІ АСПЕКТИ ЙОГО ФОРМУВАННЯ
Яковенко С.Л., Минич Ю.В. 10
- ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ E-MAIL
МАРКЕТИНГУ
Процишин Ю.Т. 13
- ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ РОЗВИТКУ ПІДПРИ-
ЄМСТВА ЗА І. АДІЗЕСОМ
Славич О.Д. 16
- МЕТОДИ ВПЛИВУ НА ПРИЙНЯТТЯ
РІШЕННЯ
Передрій О.І., Златкевич С.В. 22
- ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАТИВНОСТІ ПЕР-
ВИННОЇ ОБЛІКОВОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ
ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ РІЗНИХ ГАЛУЗЕЙ
НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
Артюх О.В., Шульга С.В. 25
- СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА:
СУТНІСНИЙ АСПЕКТ
Бондарчук М. Є., Калініченко Д.Р. 28
- ФІНАНСОВІ ЗВІТИ КРАЇН СВІТУ:
СПІВСТАВЛЕННЯ ВИМОГ
Артюх О.В., Кльована В.О. 32

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОЛОГІЯ

- ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАСОБІВ ВІДЕОРЕЄСТРА-
ЦІЇ, ЯК ЕЛЕМЕНТА ПРОГРАМИ ПІДВИ-
ЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ
Криворучко М.М. 35

ТЕХНІЧНІ НАУКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

- АНАЛІЗ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ
БУРІННЯ СВЕРДЛОВИН ІЗ ЗАДАНИМ
ВИБІЙНИМ ТИСКОМ
Науково-дослідна група:
Лях М.М., Концур І.Ф., Михайлюк В.В.,
Дейнега Р.О., Канівець М.В. 39
- ВПЛИВ КОНСТРУКТИВНИХ
ОСОБЛИВОСТЕЙ БУРОВИХ ВІБРОСИТ
НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇХ РОБОТИ
Науково-дослідна група:
Федоляк Н.В., Лях М.М., Михайлюк В.В.,

CONTENT

ECONOMICS

- BEPS, AS A OECD ACTION PLAN:
INTERNATIONAL EXPERIENCE
Artyukh O., Ilyushenkova V. 6
- ADAPTATION OF THE CASH FLOW
STATEMENT IN ACCORDANCE WITH
IFRS AND PROBLEMS OF ITS FORMATION
Yakovenko S., Minich Yu. 10
- EFFICIENCY OF USING E-MAIL
MARKETING
Protsyshyn Yu. 13
- LIFE CYCLE OF THE ENTERPRISE
DEVELOPMENT BY I. ADIZES
Slavych O. 16
- METHODS OF INFLUENCE ON DECISION
MAKING
Peredriy O., Zlatkevich S. 22
- PROBLEMS OF INFORMATIVITY OF THE
PRIMARY ACCOUNT DOCUMENTATION FOR
ENTERPRISES OF DIFFERENT DEVELOPMENTS
OF THE PEOPLE'S ENTERPRISE OF UKRAINE
Artyukh O., Shulga S. 25
- SOCIAL AND ECONOMIC SECURITY: THE
ESSENTIAL ASPECT
Bondarchuk M., Kalinichenko D. 28
- FINANCIAL STATEMENTS OF THE
COUNTRIES OF THE WORLD:
COMPATIBILITY OF REQUIREMENTS
Artyukh O., Kloyana V. 32

PUBLIC ADMINISTRATION AND ECOLOGY

- IMPLEMENTATION OF THE VIDEO-
ENTERPRISES, AS A PART OF THE ROAD
TRAFFIC SECURITY PROGRAM
Kryvoruchko M. 35

TECHNICAL SCIENCES AND IT

- ANALYSIS OF TECHNICAL EQUIPMENT FOR
DRILLING WELLS WITH GIVEN BLOWDOWN
PRESSURE
Research team:
Liakh M., Kontsur I., Mykhailiuk V.,
Deineha R., Kanivets M. 39
- INFLUENCE OF STRUCTURAL FEATURES OF
BORING MUD CLEANERS ON EFFICIENCY OF
THEIR WORK
Research team:
Fedoliak N., Liakh M., Mykhailiuk V.,

ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАТИВНОСТІ ПЕРВИННОЇ ОБЛІКОВОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ РІЗНИХ ГАЛУЗЕЙ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Артюх Оксана Валентинівна

кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту
Одеський національний економічний університет

Шульга Сергій Володимирович

здобувач вищої освіти факультету міжнародної економіки
Одеський національний економічний університет

Україна

Анотація. У статті розкрито сутність основних недоліків стандартизованих форм ведення первинної облікової документації для підприємств різних галузей економіки. Розглянуті різні аспекти документування господарських процесів. Запропоновано шляхи вирішення існуючих проблем у цій сфері.

Ключові слова: бухгалтерський облік, первинна документація, регламентація, документообіг, господарські процеси.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ.

Протягом довгого часу в Україні формувалася система документообігу, яка включала в себе усі облікові документи, що використовувалися і використовуються підприємствами дотепер. До цієї системи входять різні за типом і призначенням документи, як товарно-транспортні накладні, акти виконаних робіт, тощо. Проте досвід використання такого роду системи виявив низку недоліків, на які необхідно звернути увагу. Перш за все до недоліків існуючої системи можна віднести деякі невідповідності змістового навантаження облікових документів універсальної форми реаліям господарської діяльності підприємств різних галузей економіки та недостатню гнучкість нормативно правової бази, яка формує базу для функціонування народного господарства.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ.

Даній темі приділяли увагу такі науковці: Н.М. Ткаченко, В.В. Сопко, В.Г. Швець, В.Г. Горелкін, Н.І. Верхоглядова, В.Є. Онищенко, О.Л. Шпатакова, О. Михальська, Б. Засадний, А. Шолойко, О.В. Перчук, А. Цюцяк, І. Скларук.

МЕТА СТАТТІ.

Виділити основні недоліки вимог до ведення первинної облікової документації на підприємств різних галузей. Звернути увагу на моменти, що призводять до формалізації облікових процесів та створення надлишкових робочих процесів, які не є продуктивними у процесі обліку.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ.

Підприємства кожної галузі економіки мають власну специфіку ведення господарських процесів. Безумовно всі вони дуже сильно піддаються впливу загальних тенденцій розвитку національної економіки: комп'ютеризації, гармонізації норм ведення обліку із загальносвітовими стандартами (імплементація МСФЗ) та залежності від впливу національної нормативно правової бази, що постійно корегує правила ведення облікових процесів. Важливою тенденцією сучасного обліку в Україні, що стосується саме облікової інформації стало розділення її на три чіткі категорії: 1) така, що може міститися в електронному каталозі але потребує перенесення на паперові носії – первинна документація, 2) така, що може міститися лише на електронних носіях – наприклад облікові реєстри, 3) така, що може міститися тільки на паперових носіях – бланки сурової звітності. [1] В умовах

безупинного науково-технічного прогресу, а особливо із введенням електронних систем обліку, процеси складання фінансової звітності, податкової звітності зазнали значних змін. Не дивлячись на це, перший етап обліку – складання первинної документації залишився невід'ємною складовою роботи бухгалтера.

Звернімося ж до теорії. За загальноприйнятим визначенням «первинним документом» є запис, що засвідчує факт здійснення господарської операції і є підставою для внесення змін до балансової відомості підприємства. [2] Проте в чому полягають відмінності у первинній документації підприємств різної спрямованості? Для того, щоб відповісти на це питання необхідно розглянути процеси створення первинної документації емпірично, відповідно до галузі у якій підприємство здійснює свою діяльність.

Розглянемо первинну облікову документацію підприємств олійно-жирової промисловості. Тут основним недоліком є використання лімітно-забірних карт, що не підлягають регулярному (оперативному) заповненню і крім цього запаси з них підлягають списанню лише в кінці місяця. Характерною рисою ведення цього роду первинного обліку на більшості підприємств галузі є невикористання сигнальної документації нормативного аналізу. Такий спосіб створення облікової бази призводить до унеможливлення проведення подальшого аналізу ефективності роботи цехів та співвідношення випуску готової продукції (насамперед олії) витраченим матеріалам. Причиною цьому є відсутність відображення відхилень фактичних витрат на виробництво від встановлених норм, вибіркове вказування лімітів використання запасів та часові рамки для їх використання, тощо. [3]

Досить цікавою є політика формування первинної документації підприємствами готельно-ресторанної галузі, а саме у такій розповсюдженій в Україні формі організації цього бізнесу як концесія (франчайзинговий договір). В даному випадку окремо приділяється увага об'єктам, що відносяться до нематеріальних активів, як-то права на використання торгової марки чи то фірмового стилю компанії франчайзера – підприємства, до франшизи якого приєднуються інші, дрібніші фірми галузі. До первинної документації, на основі якої на облік береться нематеріальний актив може бути як Свідоцтво УПВ (Український інститут інтелектуальної власності) для франчайзера так

і договір промислової концесії, для франчайзі (підприємство, що приєдналося до франшизи), на базі якого він отримує право на використання засобу індивідуалізації товарів чи послуг на ринку. Другий момент є предметом палкої дискусії у наукових колах.

Існують різні погляди на те, чи варто взагалі підприємству франчайзі вносити цей нематеріальний до складу свого балансу. Неврегульованість цього питання з точки зору законодавства дозволяє використовувати первинні документи підприємств, що приєднуються до концесії (договір комерційної концесії) з метою номінального підвищення рівня капіталізації такого підприємства. Фактично у цьому питанні діють виключно арендні відносини між франчайзером і франчайзі, який отримує не виключне майнове право на торговельну марку, а лише оплачене право на використання такого активу у строк до 12 місяців. Після того як він збігає з'являється необхідність продовжувати термін дії договору. Відповідно цей момент вимагає вирішення і законодавчо визначеного закріплення права франчайзі на торговельну марку як орендного. [4], [5]

Іншим недоліком облікової діяльності є протиріччя між спрямованістю фінансового та податкового обліку. Підприємство зобов'язане організовувати дві форми звітності: першу для аналізу господарської діяльності самим підприємством, другу для вирахування податків з доходів фірми і надання інформації відносно них фіскальним органам. [1]

Не дивлячись на вкорінене протиріччя між цими двома формами звітності, що без зайвих складнощів долаються у країнах Заходу, для українського законодавства в цій сфері характерною рисою є надмірна деталізація процесів і спрямованість у регламентації від конкретного до загального. Через «перевантаженість» процесами, викликаних бюрократизацією облікових процедур, роль бухгалтера (особливо на дрібних підприємствах) зводиться до працівника, зобов'язаного перш за все своєчасно здавати податкові декларації. Це, в свою чергу, призводить до формалізації процесів обліку в тому сенсі, що облікова діяльність на підприємстві стає вторинною відносно до зобов'язань підприємства сплачувати податки, а не служить засобом аналізу господарських процесів. Згідно із таким підходом до обліку, теоретично, в умовах відсутності податкових органів, стали б непотрібні облікові процедури і працівники взагалі. Загалом таке становище свідчить про необхідність зменшення податкового тиску на підприємстві, бо через нього у обліковій діяльності підприємств відбувається значний перехил у вигляді збільшення відносної частки загальних витрат праці

у бік створення податкової, а не фінансової звітності.

Існує низка недоліків у веденні первинної документації підприємств аграрно-промислового комплексу. При розрахунках фінансового результату використовується широкий перелік первинної документації, форма ведення якої не є затвердженою чи принаймні окресленою в певних межах. Наприклад спостерігається гостра необхідність у створенні типової форми бухгалтерської довідки-розрахунку для підприємств сільського господарства. Введення у обіг такого документу аналогічно із введенням сигнальних документів нормативного контролю (проблематика підприємств олійно-жирової галузі) забезпечить можливість проводити всебічну аналітику господарських процесів та збір статистичної інформації, що дасть змогу значно підвищити продуктивність праці у АПК та конкурентоспроможність галузі в цілому.

Також для формування фінансової звітності у сільському господарстві необхідне створення єдиного первинного документу із відображенням об'єктивного рівня справедливої вартості на продукцію підприємств АПК. Через значні коливання цін на різних прийомних пунктах зернових у регіонах ускладнюється оцінка цього показника як для бухгалтерів окремих підприємств, так і для співробітників державних установ, що узагальнюють данні фінансової звітності підприємств для проведення всеохоплюючого макроекономічного аналізу. Імплементация нових норм щодо ведення первинної документації цього роду дасть змогу спростити процес створення фінансової звітності на підприємств, а для регулюючих органів дасть змогу мати більш широкий комплекс господарської інформації для проведення комплексного аналізу стану галузі та напрацювання більш ефективної державної політики у цій сфері. [6]

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.

Стан норм ведення первинної облікової документації народного господарства України можна оцінити як недосконалий. Для подолання існуючих недоліків у облікових процедурах потребується масштабні зміни у законодавстві, що мають бути покликані переломити тенденцію до перетворення облікового апарату підприємств у підрозділи, що лише опосередковано обслуговують фіскальні органи у бік перетворення їх на рушії напрацювання виваженої та максимально доцільної господарської політики. Введення цивілізованих форм первинної документації значно оптимізує господарську діяльність підприємств і дасть змогу проводити всебічний статистичний і економічний аналіз мікроекономічної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Верхоглядова Н. І., Онищенко В. Є., Шпатакова О. Л. Характеристика системи бухгалтерського обліку на підприємствах *Вісник ПДАБ : Економіка та управління*. № 7-8. 2012. С. 96-101.
2. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник [видання п'яте, доповнене і перероблене]. Київ : Алеута. 2011. 976 с.
3. Михальська О. Методичні засади управлінського обліку виробничих витрат на олійно-жирових підприємствах. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка : Економіка*. № 11. 2014. С. 39-45.
4. Цюцяк А. Сучасний стан обліку та оподаткування франчайзингових операцій підприємств ресторанного господарства. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка : Економіка*. № 9. 2014. С. 95-101.
5. Житна І. Обліково-правові проблеми франчайзингу в Україні. *Наукові праці КНТУ : Економічні науки*. № 7. 2005. С. 12-18.
6. Перчук О.В. Особливості обліку фінансових результатів на сільськогосподарських підприємствах. *Економічний вісник університету*. № 27/1. 2015. С.57-65.

PROBLEMS OF INFORMATIVITY OF THE PRIMARY ACCOUNT DOCUMENTATION FOR ENTERPRISES OF DIFFERENT DEVELOPMENTS OF THE PEOPLE'S ENTERPRISE OF UKRAINE

Artyukh O., Shulga S.

Odessa National Economic University

Ukraine

Abstract. The article reveals the essence of the main shortcomings of standardized forms of conducting primary accounting documentation for enterprises of various branches of the economy. Considered different sides of documenting of business processes. Offered ways of solving existing problems in this area.

Keywords: *accounting, primary documentation, regulation, document flow, business processes.*